

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

KOMISJA EUROPEJSKA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 16 września 2011 r.

w sprawie inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych „Zdrowe i wydajne morza i oceany”

(2011/C 276/01)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 181,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Europa posiada 89 000 km linii brzegowej⁽¹⁾ graniczącej z dwoma oceanami i czterema morzami, a regiony przybrzeżne UE generują około 40 % jej PKB i zamieszkane są przez około 40 % jej populacji⁽²⁾. Regiony przybrzeżne mają decydujący wpływ na kluczowe sektory gospodarki, takie jak transport i handel morski, morska gospodarka ekologiczna, energetyka i turystyka.
- (2) W swoim komunikacie z dnia 10 października 2007 r. o „Zintegrowanej polityce morskiej Unii Europejskiej”⁽³⁾ Komisja stwierdza, że zintegrowana polityka morska pozwoli Europie na skuteczniejsze podejmowanie wyzwań związanych z globalizacją i konkurencyjnością, zmianą klimatu, degradacją środowiska morskiego, ochroną i bezpieczeństwem morskim oraz bezpieczeństwem energetycznym i zrównoważonym wykorzystaniem energii. Komisja zaznacza również, że podstawę tej polityki powinien stanowić wysoki poziom badań morskich, technologii i innowacji związanych z morzem.
- (3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii

morskiej)⁽⁴⁾, która stosuje podejście do zarządzania działalnością człowieka oparte na ekosystemie, ma na celu osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska w wodach morskich tworzących zróżnicowane i dynamiczne pod względem ekologicznym oceany i morza, które są czyste, zdrowe i urodzajne. Zgodnie z niniejszą dyrektywą, która ma stanowić filar dotyczący środowiska naturalnego w przyszłej polityce morskiej Unii, na szczeblu wspólnotowym wsparcie badań związanych z tą tematyką powinno być stałym elementem strategii w dziedzinie badań i rozwoju.

- (4) Komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”⁽⁵⁾ stanowi, że Unia powinna przede wszystkim korzystać z osiągnięć unijnej polityki morskiej w celu redukcji emisji i realizacji celów z zakresu różnorodności biologicznej, dostosowania się do zmiany klimatu, zapobiegania kataklizmom i reagowania w przypadku ich wystąpienia, bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów i przyczynienia się do zwiększenia światowego bezpieczeństwa żywnościowego.
- (5) Komunikat Komisji z dnia 3 września 2008 r. „Europejska strategia na rzecz badań morskich: wykorzystanie spójnych ram europejskiej przestrzeni badawczej jako wsparcia dla zrównoważonego użytkowania mórz i oceanów”⁽⁶⁾ ma na celu wspólne planowanie badań morskich tam, gdzie jest to uzasadnione i popierane przez zainteresowane państwa członkowskie oraz zgodne z zasadami i mechanizmami określonymi w komunikacie Komisji w tej sprawie z dnia 15 lipca 2008 r. „Wspólne planowanie badań naukowych: współpraca na rzecz skuteczniejszego sprostania wspólnym wyzwaniom”⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ „Wdrażanie dyrektywy w sprawie siedlisk przyrodniczych na obszarach morskich i przybrzeżnych”, Komisja Europejska, 1998, ISBN 92-828-4276-2.

⁽²⁾ EUROSTAT: Statystyki w skrócie, biuletyn nr 38/2010, „Portret regionów przybrzeżnych UE”.

⁽³⁾ COM(2007) 574 wersja ostateczna.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁽⁵⁾ COM(2010) 2020.

⁽⁶⁾ COM(2008) 534.

⁽⁷⁾ COM(2008) 468.

- (6) Dnia 26 maja 2010 r. Rada ds. Konkurencyjności uznała, że w przypadku inicjatywy „Zdrowe i wydajne morza i oceany” wspólne planowanie badań naukowych pozwoliłoby na osiągnięcie znacznej wartości dodanej w przypadku aktualnie prowadzonych, rozdrobnionych działań państw członkowskich w tej dziedzinie badań ⁽¹⁾. Rada przyjęła zatem konkluzje wskazujące na konieczność podjęcia inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych w tej dziedzinie i zwróciła się do Komisji o pomoc w jej przygotowaniu. Rada podkreśliła również, że wspólne planowanie jest procesem kierowanym przez państwa członkowskie, a Komisja pełni rolę wspomagającą. Analiza krajowych działań badawczych przedstawiona w dokumencie roboczym służb Komisji potwierdza, że istnieje konieczność lepszej koordynacji, aby zwiększyć skuteczność i oddziaływanie badań naukowych i uniknąć ich powielania, poprzez opracowanie wspólnego programu badań strategicznych.
- (7) Państwa uczestniczące potwierdziły swój udział w inicjatywie w zakresie wspólnego planowania, przesyłając oficjalne pisemne zobowiązania.
- (8) Wspólne planowanie badań morskich zapewniłoby koordynację badań naukowych w tej dziedzinie i wniosłoby znaczący wkład w stworzenie w pełni operacyjnej europejskiej przestrzeni badawczej w odniesieniu do mórz i oceanów, umożliwiając zrównoważone użytkowanie ich istniejących i niewykorzystanych zasobów, a także umacniając przodującą pozycję i konkurencyjność Europy w przemyśle morskim, chroniąc przy tym środowisko morskie i dostosowując się do skutków zmiany klimatu.
- (9) Aby osiągnąć cele określone w niniejszym zaleceniu, państwa członkowskie powinny współpracować z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych.
- (10) Aby Komisja mogła składać Radzie i Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie sprawozdania, państwa członkowskie powinny systematycznie przedkładać Komisji sprawozdania z postępów dokonanych w ramach przedmiotowej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania,
2. Zachęca się państwa członkowskie, aby opracowały wspólny program badań strategicznych określający średnio- i długookresowe potrzeby i cele badawcze w dziedzinie badań nad morzami i oceanami. Program badań strategicznych powinien obejmować plan realizacji ustanawiający priorytety i harmonogram oraz określający działania, instrumenty i zasoby niezbędne do jego realizacji.
3. Zachęca się państwa członkowskie, aby uwzględniły następujące działania jako część programu badań strategicznych i planu realizacji:
- a) pełne określenie i wymiana informacji na temat odpowiednich krajowych programów, badań naukowych i zdolności badawczych;
 - b) wzmocnienie wspólnego prognozowania i możliwości oceny technologii;
 - c) wymiana informacji, zasobów, najlepszych praktyk, metodyk i wytycznych;
 - d) określenie dziedzin lub badań naukowych, w których koordynacja lub — w stosownych przypadkach — wspólne zaproszenia do składania wniosków i łączenie zasobów byłyby korzystne;
 - e) określenie warunków wspólnego podejmowania badań w dziedzinach, o których mowa w lit. d);
 - f) wspólne korzystanie — w stosownych przypadkach — z istniejącej infrastruktury badawczej lub skoordynowane tworzenie nowej infrastruktury służącej, na przykład, do obserwacji środowiska morskiego, jak również prace nad modelami i aplikacjami odpowiadającymi na określone potrzeby;
 - g) wspieranie lepszej współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, a także swobodnej innowacji między różnymi działaniami badawczymi i sektorami gospodarki związanymi z obserwacją środowiska morskiego, zasobami morskimi i działalnością związaną z morzem;
 - h) promowanie podejścia interdyscyplinarnego, a także *zintensyfikowanie wymiany i interakcji* w sektorach morskich;
 - i) rozwinięcie współpracy na płaszczyźnie naukowej i politycznej w zakresie istotnych kwestii, takich jak wdrażanie dyrektywy 2008/56/WE i morskiego planowania przestrzennego jako ważnego celu komunikatu w sprawie zintegrowanej polityki morskiej Unii Europejskiej.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Zachęca się państwa członkowskie, aby, w miarę potrzeby, aktualizowały wspólną koncepcję współpracy i koordynacji w zakresie badań naukowych na szczeblu unijnym, która może pomóc w stawianiu czoła wyzwaniu, jakim jest utrzymanie zdrowia i wydajności mórz i oceanów oraz maksymalne wykorzystanie ich możliwości ⁽²⁾.

⁽¹⁾ 10246/10.

⁽²⁾ <http://www.jpi-oceans.eu>

4. Zachęca się państwa członkowskie, aby ustanowiły wspólną sprawną strukturę zarządzania w dziedzinie badań nad morzami i oceanami, uprawnioną do określania wspólnych warunków, zasad oraz procedur współpracy i koordynacji oraz do monitorowania realizacji programu badań strategicznych.
5. Zachęca się państwa członkowskie, aby wspólnie wdrażały program badań strategicznych, w tym za pośrednictwem krajowych programów badawczych i innych krajowych działań badawczych, zgodnie z wytycznymi w sprawie warunków ramowych na rzecz wspólnego planowania, opracowanymi przez ustanowioną przez Radę grupę wysokiego szczebla ds. wspólnego planowania ⁽¹⁾.
6. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych i do koordynacji wspólnych programów z innymi inicjatywami unijnymi w tej dziedzinie, w szczególności z inicjatywą europejskich sieci obszarów badawczych związanych z sektorem morskim oraz Wspólnym Programem Badawczo-Rozwojowym na rzecz Morza Bałtyckiego (BONUS).
7. Zachęca się państwa członkowskie, aby systematycznie informowały Komisję o postępach dokonanych w ramach niniejszej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania w formie rocznych sprawozdań z postępów w realizacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 września 2011 r.

W imieniu Komisji
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Członek Komisji

⁽¹⁾ ERBN-GPC 1311/10. Wspólne planowanie badań 2008–2010 i w późniejszych latach – sprawozdanie grupy wysokiego szczebla ds. wspólnego planowania przedłożone Radzie dnia 12 listopada 2010 r. – załącznik II.